

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakértői véleménye

Fényképek és a rajtuk szereplő téglafalak, mint építészeti alkotás szerzői jogi védelme

Ügyszám: SzJSzT-24/13.

A Törvényszék által feltett kérdések:

A szakértő feladata annak megválaszolása, hogy a per tárgyát képző fényképfelvételek a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény tárgyi hatálya alá tartoznak-e, és ennél fogva fotóművészeti, valamint a rajta szereplő téglafalak építészeti alkotásnak minősülnek-e. Amennyiben igen, ezen felvételek felhasználásáért milyen mértékű díjazás (gazdagodás megtérítési jog) illeti a felperest.

A szakértői tanács kizárólag a megkereső által feltett kérdéseket vizsgálta, a perben felmerült egyéb vitás szerzői jogi kérdéseket (felperes szerzői minősége, a felek közötti felhasználási szerződés létrejötte) nem vizsgálta.

A Szakértői Testület a megkereső kérdésén túlmenően a felektől kérdést nem kapott.

A megkereséshez csatolt mellékletek

A megkereső a megkereséshez csatolta a polgári ügy aktáját, amely tartalmazza a felek eddigi perbeli előadásait és csatolt okirati bizonyítékait.

A per tárgya a szakvélemény mellékletében található fényképfelvételek, amelyeket a szakértői tanács a F/3 mellékletben megjelölt [www. weboldalról](http://www.weboldalról) lehívott (a keresetlevél F/3 melléklete a képeket fekete-fehérben tartalmazta).

Tényállás és előzetes megállapítások

Felperes vállalkozóként arra specializálódott, hogy bontott, szeletelt vagy egész téglából családi házakat, kerteket egyedi burkolattal lásson el. A referenciamunkáiról készült fényképfelvételeket az általa üzemeltetett honlapon közzétette. Felperes értesült arról, hogy az így közzétett képei közül hat fényképet a hasonló tevékenységi körrel foglalkozó alperes honlapján szintén megjelentetett. Felperes szerint mind a felperes által készített építőipari alkotások, mind az arról készült fényképfelvételek szerzői jogi védelem alatt állnak az egyéni, eredeti jellegükből adódóan. Ez abból fakad, hogy ezen alkotások mind bontott téglából készülnek, azaz kétszer ugyanolyan burkolat, építészeti alkotás nem kivitelezhető. A kialakított burkolatok, építmények illeszkednek a megrendelő ingatlanának sajátosságaihoz, mert azokat felperes egyedi megbízások alapján készíti.

Alperes előadta, hogy szerzői jogi védelem azért nem illeti meg a perbeli fényképfelvételeket, mivel azok nem a fényképfelvételek készítő szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellegű alkotások, hanem egy épületburkolási módot, technológiát ábrázoló megjelenítések. Az alperes tehát egy építészeti eljárást kívánt a fényképfelvételeken keresztül szemléltetni. A Szjt. 1 § (6) bek. értelmezését követően valamely építészeti eljárás, technológia és annak megjelenítése nem lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek. A Kúria Pfv. IV.21.748/2011/4. döntése rámutatott arra, hogy egy belsőépítészeti eljárás folyamatát ábrázoló fényképek nem szellemi alkotások, egyéni eredeti jelleg hiányában nem állnak szerzői jogi védelem alatt (2013. május 2-án kelt észrevételek).

Az eljáró tanács a per iratait áttekintve megállapítja, hogy szakvéleményének kialakításához ez elegendő.

Az eljáró tanács szakvéleményének kialakításához elsődlegesen a per irataihoz csatolt fényképek vizsgálata szükséges. A per irataiból ezen túlmenően a Törvényszék által feltett kérdésekben hivatkozott felperesi és alperesi előadások vizsgálatát végezte el az eljáró tanács.

Az eljáró tanács megjegyzi, hogy megítélése szerint a szóban forgó jogvita lényege versenyjogi jellegű. A felszínen szerzői jogvita zajlik, de valójában az a kérdés, hogy alperes a tevékenységének ismertetése során az azonos tevékenységet végző versenytársa honlapján található fényképfelvételeket felhasználta. E versenyjogi kérdésben azonban az eljáró tanácsnak nincs szakvélemény alkotási jogosultsága, a szakvélemény kizárólag a szerzői jogi kérdésekkel foglalkozik.

AZ ELJÁRÓ TANÁCS SZAKVÉLEMÉNYE

Az eljáró tanács az alábbiak szerint válaszolja meg a Törvényszék által feltett kérdéseket:

1. A szakértő feladata annak megválaszolása, hogy a per tárgyát képző fényképfelvételek a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény tárgyi hatálya alá tartoznak-e, és ennél fogva fotóművészeti alkotásnak minősülnek-e?

1.1 A Szerzői Jogi Szakértő Testület több szakvéleményben vizsgálta a fotóművészeti alkotások szerzői jogi védelmének feltételeit.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: az Szjt.) a fotóművészeti alkotásokat az irodalmi, tudományos és művészeti művek többi kategóriáival egyenrangú műkategóriaként ismerte el. (Meggűntek a szerzői jogunkban az ilyen alkotásokra vonatkozóan korábban létezett különleges rendelkezések.)

Az Szjt. 1. §-ának (2) bekezdése szerint: "Szerzői jogi védelem alá tartozik - függetlenül attól, hogy e törvény megnevezi-e - az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása. Ilyen alkotásnak minősül különösen: ... (i) a fotóművészeti alkotás."

A "fotóművészeti" jelzőben a "művészeti" kifejezés nem jelent valamilyen külön minőségi besorolást. A fotóművészeti alkotásokra is vonatkozik az Szjt. 1. §-ának (3) bekezdése, miszerint: "A szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg. A védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítélétől." A műnek tehát az alkotó saját szellemi alkotásának kell lennie, úgy egyéni jelleg, mint eredetiség szempontjából.

A közösségi jog szintjén a szerzői jog és egyes szomszédos jogok védelmi idejéről szóló 2006/116/EK irányelv (16) preambulumbekendése kifejti, hogy a Berni Egyezmény értelmében a fényképet akkor kell eredetinek tekinteni, ha a szerző saját szellemi alkotása, amely személyiségét tükrözi, és ezen felül a védelem nem függhet egyéb kritériumtól, úgy mint értéktől vagy céltől. Az egyéb fényképek védelmét a nemzeti jogszabályok szabályozhatják. A 6. cikk "A fényképek védelme" cím alatt kimondja, hogy "A fényképek az 1. cikk alapján részesülnek védelemben, amennyiben abban az értelemben eredetiek, hogy a szerző saját szellemi alkotásának minősülnek. Annak megállapításához, hogy fennállhat-e ilyen védelem, más feltétel nem alkalmazható. A tagállamok más fényképeket is védelemben részesíthetnek."

Mint ahogyan a Testület arra korábbi szakértői véleményeiben már rámutatott, az alkotás akkor

- "egyéni," ha "az adott körülmények között lehetőség van többféle kifejezési módra, és ezek közül a szerző egyéni módon valósítja meg azok egyikét vagy másikat," és
- "eredeti," ha "az nem csupán valamely már meglévő alkotás szolgai másolata. Minden fénykép, amely eredeti elemeket tartalmaz, szerzői jogi védelmet kell, hogy élvezzen. Minden fénykép esetében úgy kell tekinteni, hogy az eredeti elemeket tartalmaz, és hogy ennek megfelelően fényképezési műnek minősül, kivéve az olyan fényképet, amelynek az esetében a fényképet készítő személynek nincs semmilyen befolyása a kép kompozíciójára vagy más egyéb lényeges elemére."

Számos körülmény szolgálhat egy fénykép egyéni, eredeti jellegének alapjául, kezdve magától a témaválasztástól, a fényképezés szögének a meghatározásán át a "képkivágás" módjáig (vagyis addig, hogy a téma miként helyezkedik el a fénykép keretein belül). A fénykép, bármilyen egyszerű is, nem lehet mentes a szerző személyes hatásától. Ez azt jelenti, hogy gyakorlatilag az ember által készített minden fénykép szükségképpen magában foglalja az eredetiségnek valamely elemét. Amennyiben az eredetiség megállapítható, nincs alap annak a kijelentésére, hogy valamely alacsonyabb szintű eredetiség még nem elegendő, és hogy egy magasabb szintű eredetiségre van szükség a szerzői jogi védelemhez. Csak azok a fényképek zárhatók ki a szerzői jogi védelemből, amelyeknek az esetében nincs tere személyes döntésre és nincs lehetőség a kép kompozíciójának a befolyásolására (mint például az automatikus közlekedés-ellenőrzési készülékek által rögzített képek, a pénzbedobással működő kamerák útján készített fényképek, a már meglévő fényképekről készült fényképek stb.)." (SZJSZT 10/07/1.)

Összefoglalóan: a fotóművészeti alkotásoknál a Szt. szerint nincs szükség valamilyen speciális "művészi" jellegre; szerzői jogi védelmük egyetlen feltétele az, hogy megfeleljenek az egyéni, eredeti alkotás fogalmának. Elegendő az, hogy a műben az egyéni jelleg valamilyen minimuma megnyilvánuljon, azaz ne legyen teljesen meghatározva a körülménynek vagy az alkalmazott eszközök által; legyen legalább minimális tere a különböző megoldások közötti emberi választásnak, továbbá, hogy ne egy meglévő alkotásnak szolgai másolásáról legyen szó (lásd a SZJSZT 18/04., 24/04. és 19/05. korábbi véleményeiben).

A házakról készített fényképek vizsgálata során a SZJSZT 24/2004 ügyben az eljáró tanács kifejtette, hogy az egyéni, eredeti jelleg akkor állapítható meg, ha a fotók – bár azok a házak legáltalánosabb nézetét mutatják – nem egyszerű reprodukciós felvételek, hanem olyan alkotó módon megválasztott szemszögből készült alkotások, amelyek kiemelik a lefotózott építészeti művek előnyös oldalait, és – a környezetbe való harmonikus illeszkedésüket is megmutatandó – abból arányos részt ábrázolnak.

A bútorkatalógusban felhasznált, a bútokról készített fényképek vizsgálata során a SZJSZT 01/07/1. ügyben az eljáró tanács megállapította, hogy a képek szakszerű fotográfusi munkának tekintendők, a tárgyfotózás területén magas színvonalú fotográfusi teljesítmények, amelyek a tárgyfotózás ismert szabályainak megfelelnek. Ez azonban egyúttal azt is jelenti, hogy jellegüknél fogva nélkülözik a felvételek a szerzői jogvédelemhez szükséges egyéni és eredeti jelleget, hiszen az árukatalógus céljával (az áru bemutatásával eladás céljából) csak az fér össze, hogy a tárgyak objektív valóságukban jelenjenek meg, ne kerüljön hozzájuk többlet, azaz a fotográfus szubjektuma ne szűrődjön át a felvételeken.

1.2 A jogirodalom hangsúlyozza, hogy a fotóművészeti alkotás esetében nehezebb megállapítani, hogy a szerzői jogi védelem fennállásához szükséges minimális egyéni-eredetiség követelményeinek eleget tesz-e. Az „alkotó egyéniség” a fotóművészetben is, mint minden művészeti ágban a világ sajátos, belső, szubjektív szűrőn keresztül történő láttatásban érhető tetten. Az egyéni, eredeti jelleg legfőképpen

- a témaválasztás gondolatiságában;
- a fotós által elkapott pillanat sajátosságában (jellegzetes mozdulat, gesztus, történet);
- a felvételhez választott beállításban, a téma nézőpontjának, a képkivágásnak az egyediségében;
- a kompozícióhoz alkotó módon használt technikai megoldásokban (például különlegesen hosszú expozíciós idő, speciális optika megválasztása, szűrők használata, egyéb kreatív képalkotói döntések) testesülhet meg.¹

Az eredeti jelleg gyakorlatilag annyit tesz: nem szolgai másolásról van szó. A mű egyéni-eredeti, ha az alkotói egyéniség sajátosságait viseli. A fényképész valójában nem tesz mást, mint a valóság kifejezésére alkalmasnak talált részletét fényképezés útján rögzíti, úgy, ahogyan azt csak ő látja. Más tárgyról készített fényképfelvételek esetén, amennyiben a felvétel alkotója törekszik arra, hogy a tárgyat valamilyen egyedi, sajátos beállításban vagy szemszögből mutassa be, azaz a felvétel elkészültekor a művészi, kreatív szempontok dominálnak, a megvalósítás elérheti a szerzői jogi oltalomra érdemes

---

¹ Nagykommenár a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvényhez, CompLex jogi adatbázis; Szt. 67. §-hoz fűzött magyarázat.

szintet, feltéve, hogy van tere akár az egyes részletek kiemelésében megnyilvánuló eredeti jellegnek is (például a látószög, a napszaktól eredő megvilágítás megválasztása is eredményezhet alkotást). A felismerhető formába öntött egyéni-eredeti műtől további művészi, esztétikai értékek megléte nem várható el.²

1.3 A közösségi joggyakorlatban a szerzői jog kizárólag olyan teljesítmény – például fénykép – vonatkozásában alkalmazható, amely eredeti abban az értelemben, hogy a szerző saját szellemi alkotása.³ Amint a 93/98 irányelv⁴ (17) preambulum bekezdéséből következik, egy szellemi alkotás akkor tekinthető a szerző sajátjának, ha tükrözi az ő személyiségét. Ez pedig akkor áll fenn, ha a szerző műve létrehozásakor alkotó képességeit szabad és kreatív döntések révén fejtheti ki. Például a portréfotó akkor részesülhet a 93/98 irányelv 6. cikke alapján szerzői jogi védelemben, ha – és ezt a nemzeti bíróságnak kell az adott ügyben megítélnie – az ilyen fénykép a szerző szellemi alkotása, amely tükrözi az ő személyiségét, és amely a szerzőnek a fénykép létrehozása során hozott szabad és kreatív döntéseiben jut kifejeződésre.⁵

1.4 A Törvényszék által feltett első kérdés az, hogy a felperes által készített fényképek egyéni, eredeti alkotások-e, azaz szerzői jogi védelem alatt állnak-e.

Az eljáró tanács abból az általános követelményből indul ki, hogy az alkotásnak a gondolatot másoktól elhatárolható, egyéni módon kifejeződő mű minősül. Az alkotás egyéni jellege abban áll, hogy valamilyen formában visszatükrözi a szerző tulajdonságait, szubjektivitását, képességeit, intellektualitását, kreativitását, magán hordja a szerző személyiségjegyeit. Az eredeti jelleg megállapításához elengedhetetlen, hogy az adott körülmények között lehetőség legyen többféle kifejezési módra, ezek közül a szerző egyéni módon választhassa és válassza ki a kifejezési módok egyikét vagy másikat. Az eredetiség az alkotás önállóságát, különlegességét, más művektől való különbözőségét, elhatárolhatóságát, azaz az általa okozott benyomás megismételhetlenségét fejezi ki.

Az eljáró tanács hangsúlyozza, hogy az „egyéni, eredeti jelleg” megítélése műfajonként is eltérő lehet. A fénykép – amennyiben célja nem kifejezetten valamilyen művészi ábrázolás – általában azért készül, hogy a bennünket körülvevő világ vizuális érzékelését hűen reprodukálja, sok esetben egyenesen „dokumentálja”. Nyilvánvaló, hogy a minél inkább a valóság vizuális érzékelésének hű reprodukciója, vagyis a „dokumentálás” egy felvétel célja, annál kevesebb tere marad az egyéni, eredeti alkotótevékenységnek. A fényképezés mára tömeges tevékenységgé is vált. Egy-egy objektumról, pl. egy népszerű turisztikai látványosságról így akár százezres nagyságrendben készülhetnek fényképek, amelyek között minden bizonnyal számos, egymással szinte teljesen megegyező felvétel van. Kétségtelen ugyanakkor az is, hogy e többszáz ezer felvétel közül egyik sem lesz „szolgai másolása” a másoknak. A fénykép műfaji sajátossága, hogy olyan eszközzel készül, amelyet kifejezetten a vizuális érzékelés reprodukálása céljából fejlesztettek ki. Az Szjt. 1. § (1) bekezdésében példálózva felsorolt műfajok többségére ez az eszökhöz kötöttség kevésbé jellemző. A fénykép a maga „tárgyilagosságával” különösen alkalmas határterületi kérdések feszegetésére. Ezért a tanács hangsúlyozza, hogy a megkeresés tárgyát képező fényképek szerzői mű minőségét, illetve szerzői mű minőségének hiányát kifejezetten a fénykép műfaji sajátosságainak figyelembe vételével állapította meg. Ezek a megállapítások így más műfajba tartozó művek eredetiségi kritériumaira vonatkozóan közvetlenül nem alkalmazhatók.

Az eljáró tanács a fent hivatkozott szempontok alapján végezte el az ügy tárgyát képező fényképek vizsgálatát és álláspontja szerint - figyelembe véve az Szjt. 1. § (3) bekezdését is, miszerint a szerzői jogi „védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítélettől” - a kifejtettek alapján az 1., 2., 3. 4. és 5. sz. képek szerzői jogi értelemben egyéni, eredeti jellegűek, azaz szerzői jogi védelem alatt állnak. A 6. kép esetében ez nem állapítható meg.

² Szinger András: Az eredetiség küszöbe - "Gondolatszövedék" - A fotó és a szerzői jogi oltalom kapcsolatáról; in: Liber Amicorum - Studia Gy. Boytha dedicata; ELTE 2004.; 298.-299. old.

³ C-5/08. sz. Infopaq International ügyben 2009. július 16-án hozott ítélet 35. pontja

⁴ A szerzői jog és egyes szomszédos jogok védelmi idejének összehangolásáról szóló, 1993. október 29 i 93/98/EGK tanácsi irányelv

⁵ C 145/10. sz. ügyben (Eva-Maria Painer)

Az 1., 2., 3., 4. és 5. képek esetében megállapítható lehet a szerzői műként történő minősítés, azonban azzal, hogy az eljáró tanács megítélése szerint ezen fényképek esetében is a minősítés határesetnek tekinthető.

A fényképfelvételek triviális, a kreativitás minimumával is alig rendelkező, a funkció által szinte teljes egészében meghatározott produktumok. A perbeli fényképfelvételek célja a felperes korábbi munkáinak bemutatása. Ezen célból következően korlátozott volt a felvételt készítő személy egyéni látásmódjának kifejezése (például ez megnyilvánulhat az egyéni témaválasztás, a fényképezés szögének és távolságának megválasztása, a témának a képkivágáson belül való elhelyezése, a fókuszálás jellege, a világítás kiválasztása alapján). A cél behatárolta mind a témaválasztást, mind a kifejezési formát. Láthatóan nem professzionális fényképész készítette a felvételeket, de egyértelmű, hogy a kiválasztott témát ismerő személy, aki annak bemutatását felkészült módon készítette el. A tanács megjegyzi, hogy önmagában az a körülmény, hogy a fényképeket nem az építészeti fotográfia szakmai követelményeinek nem a legmagasabb színvonalát képviselő képekről van szó, a szerzői jogi minősítést ez nem érinti, amennyiben a képeknél megállapítható az egyéni, eredeti jelleg.

Figyelembe kell venni, hogy *a fényképfelvételek elkészítésekor volt a fényképésznek minimális mozgástere*, hogy milyen szögből, milyen napszakban vagy világítással, és képkivágással készíti el - az egyébként funkcionális célú - fényképfelvételeket. Az 1. képnél az ív kihangsúlyozása, a 2. és 3. képnél a látószög meghatározása, a 4. képnél a tárgyak kiválasztása, és az 5. képnél a világítás beállítása jelenti a minimális szintű egyéni, eredeti jelleget.

Ez a választási lehetőség eredményezi azt, hogy a fényképeknél megállapíthatóak a szerzői mű minimális feltételei. Ez az értékelés megfelel az SZJSZT azon korábbi álláspontjának (18/04. és 24/04.), miszerint a fényképek szerzői jogi védelmének egyetlen feltétele az, hogy megfeleljen az eredetiség fogalmának, és "elegendő az, hogy a produktumban az egyéni jelleg valamely minimuma megnyilvánuljon; tehát, hogy az ne legyen teljesen meghatározva a körülmények vagy az alkalmazott eszközök által; legyen legalább minimális tere a különböző megoldások közötti emberi választásnak, továbbá, hogy ne egy meglevő alkotásnak szolgálai másolásáról legyen szó." Adott esetben tehát még ezek az egyébként triviális fotók is állhatnak szerzői jogi védelem alatt, jóllehet a hivatkozott szakvéleményben hivatkozott "emberi választásnak" itt nem sok tere maradt.

A 6. kép esetében – a fenti szempontok alapján - egyáltalán nincs mód annak megállapítására, hogy fényképfelvétel egyéninek, eredetinek számít, és így megfelelné a szerzői jogi védelem követelményeinek.

2. A szakértő feladata annak megválaszolása, hogy a per tárgyát képző fényképfelvételeken szereplő téglafalak építészeti alkotásnak minősülnek-e?

Szerzői jogi védelem alá tartozik az építészeti alkotás és annak terve, valamint az épületegyüttes, illetve a városépítészeti együttes terve [Szjt. 1.§ (1) bek. k) pont].

Az építészeti alkotás a téralakítás egyéni-eredeti megoldásait jelenti. A szerzői mű ugyan nemcsak épület lehet, a fényképfelvételeken szereplő téglafalak [a ház lábazatához kapcsolódó virágágyás, "fűszerkert" (2. és 3. fénykép), a fát körbevevő téglasziget (1. fénykép)] nem építészeti alkotások. A 4. fényképen nem téglafal, hanem pusztán a felhasznált téglatípusok láthatóak.

Az 5. sz. fénykép konyhapultot, a 6. sz. fénykép téglából kirakott boltozatot mutat. Belsőépítészeti alkotásról egy épület belső terének egyéni-eredeti kialakításakor beszélhetünk; az építészet szerzői jogi szabályai vonatkozhatnak rá, ha a munka téralakító jellegű.⁶ A konyhapult és a boltozat esetében ez a követelmény nem valósul meg.

A szerzői jogi eredetiség szempontjából - szemben a felperesi érveléssel - közömbös az, hogy a bontott téglafal felhasználása miatt kétszer ugyanolyan burkolat nem kivitelezhető.

⁶ Nagykommenár a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvényhez, CompLex jogi adatbázis; Szjt. 67. §-hoz fűzött magyarázat.

3. A szakértő feladata annak megválaszolása, hogy ha a per tárgyát képző fényképfelvételek, valamint az azokon szereplő téglafalak szerzői jogi védelem alatt állnak, ezen felvételek felhasználásáért milyen mértékű díjazás (gazdagodás megtérítési jog) illeti a felperest.

Az eljáró tanácsa az 1. kérdésre adott válaszában az 1., 2., 3., 4. és 5. képek esetében megállapította, hogy azok szerzői műnek, minősülnek, a 6. kép esetében nem.

Mivel az utóbbi fénykép szerzői jogilag nem védett mű, ezért nem lehet szó a szerzői jogi védelem alatt álló mű engedély nélküli felhasználásáról. Ebből következően a felperes ennek felhasználásért szerzői jogdíjat nem követelhet.

Azoknál a fényképeknél, amelyek szerzői műnek minősülnek, a szerzőt a mű felhasználására adott engedély fejében díjazás illeti meg, amelynek - eltérő megállapodás hiányában - a felhasználáshoz kapcsolódó bevétellel kell arányban állnia. A díjazásról a jogosult csak kifejezett nyilatkozattal mondhat le. [Sztj. 16. § (4) bek.]. A szerzői jogdíj mértékét a felek főszabály szerint szabadon határozzák meg.

A 16. § (4) bekezdés főszabályként bevezette a díjazás bevétellel arányosságának elvét. Ez azonban jelen felhasználás esetében nem alkalmazható, mivel nem állapítható meg, hogy alperes a felhasználással milyen bevételt ért el. Ilyen esetben a díjazás tekintetében - analógiaként - irányadó lehet a HUNGART Vizuális Művészek Közös Jogkezelő Társasága Egyesület díjszabása (lásd SZJSZT 11/09., 04/11. ügyek). Hangsúlyozandó azonban, hogy a jogdíjközlemény ilyen körülmények között csak orientáló jellegű lehet, a díjazás megállapításakor tekintettel kell lenni minden körülményre (pl. a felhasznált fényképek jellege, a fényképek tárgya, a felhasználás módja). A perbeli időszakra a 2011. május 26-kelt jogdíjközlemény alkalmazandó, amely a 2011. évre vonatkozik azzal, hogy a Hivatalos Értesítőben történő közzétételtől a 2012. évre vonatkozó közlemény megjelenéséig alkalmazandó.

A képző- ipar és fotóművészeti alkotások másodlagos felhasználásának díja ún. internetes környezetben, a nyilvánosság számára lehívásra (on demand) hozzáférhetővé tétel fejében, alkotásonként az e fejezetben részletezett jogdíjakat kell fizetni. Lehívás: a műveknek vezeték útján, vagy bármely más eszközzel vagy módon történő nyilvánossághoz közvetítése, amelynek során a közönség tagjai a művekhez úgy férhetnek hozzá, hogy mind az egyes műveket, mind a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg. A lehívásra történő hozzáférhetővé tétel megvalósul tekintet nélkül arra, hogy a nyilvánosság tagjai a lehívott műveket számítógépre, vagy bármely más hordozóra letölthetik-e.

2. A jogdíjak mértéke üzletszerűnek minősülő felhasználások esetében:

amennyiben a	
- lehívható művek száma egy, a lehívások számától függetlenül	6 200 Ft/év
- lehívható művek száma az 5-öt nem éri el, a lehívások számától függetlenül	16 200 Ft/év
- lehívható művek száma a 10-et nem éri el, a lehívások számától függetlenül	32 000 Ft/év

Jogosulatlan felhasználás, névfeltüntetés hiánya:

20. A jogosulatlan, vagy a megengedett példányszámon felüli felhasználás, valamint a névfeltüntetési szabályok megszegése - külön-külön - a jogdíj 100-100%-nak megfelelő pótdíj mint átalánydíj megfizetésének kötelezettségét vonja maga után, tekintettel az ellenőrzési költségekre.

A díj meghatározásánál figyelembe vehető szempontként hangsúlyozzuk, hogy itt egy bárki által ("házilagosan") elkészíthető produktumról van szó, amely a funkcionális kötöttsége okán nem bír magas felhasználási értékkel.

Budapest, 2013. szeptember 9.

Dr. Tomori Pál
a tanács elnöke

Dr. Bacher Gusztáv
a tanács előadó tagja

Szamódy Zsolt Olaf
a tanács szavazó tagja